

M. N. MÚZSEUM KÖNYVTÁRA
 Hírlap-könyvtár
 Névjegykönyv
 1900. évi. 27. sz.

Előfizetési árak:
 egész évre 3 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 10 fillér.
 Hirdetések márásként áruk szerint.
 A lap megjelenik minden este-
 tétől.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 Kiadóhivatal: Árpád-ut 20.
 hová a lap anyagi részét illető köz-
 lémények és előfizetési pénsek küldendők
 Kiadóhivatal:
FUCHS ANTAL.

KÖZÉRDEK

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

„Ujpestiek nem vétetnek föl!”

Ujpest, július 5-én.

Akár csak Dante poklának a felirata: „Mondjatok le minden reményről!” úgy vigyorog, olyan lesújtólag hat a cik-
 künk élére irt néhány szó, amely nem is valamelyes pokolnak, hanem a buda-
 pesti lipótvárosi gymnasiumnak az egyik
 ajtáján diszelgett s riasztotta vissza r-
 galmatlanul mindazon ujpesti szülőket,
 kik fiaikat f. é. június hó 30-án a gym-
 nazium első osztályába akarták felvé-
 tetni.

„Ujpestiek nem vétetnek föl!”

Milyen könnyű volt ezt annak a
 legjobban ostromolt gymnasiumnak ki-
 írni s milyen nehéz volt ezt annak az
 aggódó szülőnek aki tudta, hogy a lipót-
 városi állami gymnasiumban az idén
 60 helyett 120 első osztályos tanulót
 vesznek fel, elhinni!

És mégis el kellett hinnie. El kellett
 még többet is hinnie. Meg kellett győ-
 ződnie arról, hogy a budapesti terézvá-
 rosi állami gymnasiumba annyival ke-
 vesbitették az első osztályosok számát,
 amennyivel szaporították a lipótvárosi-
 nál; meg kellett győződnie arról, hogy
 a többi gymnasiumokban és reáliskolák-
 ban megmaradtak ugyan a régi osztály-
 keretek, de megsaporodtak az illető
 kerületek és városrészek tanulói is; meg-
 kellett győződnie arról is, hogy az evan-
 gelikus gymnasiumban már június hó
 27-én és 28-án az evangélikus elemi is-
 kolákból annyi növendék iratkozott be
 az első gymnasiumi osztályba, hogy

szeptemberre alig maradt néhány üres
 hely s erre is, szeptember hó három első
 napján, csak evangélikus felekezeti is-
 kolást vesznek fel s csak azon túl —
 tehát soha sem — kerül sorra a más
 felekezeti diák; meg kellett végre győ-
 ződnie arról, hogy ugyanezen felekezeti
 szempont uralkodik a budapesti refor-
 mátus gymnasiumnál — ami nagyon ter-
 mészetes, jogosan nem is kifogásolható
 — és így mindenütt azzal a szivtelen
 irgalmat nem ismerő fehrattal találko-
 zik az ujpesti szülő „Ujpestiek nem vé-
 tetnek föl!”

Hogyan?

Azon község gyermekei számára,
 amelynek lakosai százezreket fizetnek
 be évenként adó címén, az állam pénz-
 tárába, nincsen hely a budapesti állami
 középiskolákban? Azon község gyerme-
 kei, amelynek lakosai soha és egyet-
 len felekezettől sem tagadták meg ál-
 dozatkészségüket, csak elvétve, nagy
 rimánkodások után, különös kegyként
 vétetnek fel a fővárosi felekezeti közép-
 iskolákba?

Ugy van!

Ott nincsen számukra hely!

Itt csak megalázva s kegyelem útján
 juthatunk be!

Szomorú állapot Ujpestre s még szo-
 morabb azon szülőkre nézve, kike te-
 hetséges gyermekekkel áldott meg az
 Isten, kik középiskolákba akarják já-
 ratni fiaikat.

E szomorú állapot már eddig is tűr-
 hetetlen volt, de most, amidőn minden
 fővárosi középiskola küszöbén vagy írott

betűvel vagy szóval azt kiáltják felénk:
 „Ujpestiek nem vétetnek föl!” ez az ál-
 lapot kétségbeejtő, amelyből a szülőket,
 a községünk ügyeit intéző vezérferfiak-
 nak ki kell ragadniok!

Az ujpesti gymnasium felállításának
 és szervezésének az eszméje régi keletű,
 de úgy látszik, hogy az, az állam
 segítségével kivihetetlen, kivihetetlen
 pedig azért, mert a magyar közoktatási
 kormány nem akarja figyelembe venni,
 hogy e községben évenként legalább
 1000 gyermek végzi az elemi iskolát;
 nem akarja tudni, hogy azokat az uj-
 pesti gyermekeket, kik a középiskolák-
 ban akarják magukat tovább képezni,
 épen azokba a középiskolákba nem ve-
 szik fel; és mert a magyar közoktatási
 kormány tudva, hogy a gödöllői kerü-
 let a legbiztosabb a kormánypárt szá-
 mára az egész megyében, nyugodtan
 mellőzi Ujpest magasabb kulturális ér-
 dekeit, s még a nemzetiségi és szocia-
 lista áramlatok ellensúlyozásával sem
 törődik.

A tisztelt magyar közoktatási kor-
 mányval tehát meg kell végre valahára
 értetni, hogy tudnia, akarnia s törődnie
 kell azzal, hogy ilyen nagy adózó köz-
 ségnek, itt a főváros közelében, a ma-
 gasabb kulturális igényei is kielégítte-
 senek s alkalmasat kell nyújtania arra,
 hogy e nagy község gyermekei az ele-
 mieken kívül a magasabb kiképzetést
 is a saját tűzhelyüknél megszerezhessék.

A tisztelt magyar közoktatási kor-
 mányval meg kell értetni, hogyha már
 gymnasiumot nem ad Ujpestnek, akkor

Seres uram kuriája.

Seres Mihály uram nyakas bocksoros ne-
 mes ember volt anno 1613. Ha egyszer ő ke-
 gyelme valamit a fejébe vett, hat ökörrrel se
 lehetett más irányba terelni az esze járását.

No de hát miért is maradt volna olyan,
 aminőnek az Isten teremtette, s a minőnek a
 világ a Seres-familia minden tagját ember-
 emlékezet óta ismerte!

Független, nemes ember volt. A mit az
 apja ráhagyott, azt böcsülettel megtartotta,
 a szegényt megszánta, a nyomorultat segí-
 tette, a vármegye dolgában mindig ingyen
 eljárta, dézsmáért, robotért a jobbágyot nem
 zaklatta! — hát aztán jól tette, ha ur akar
 lenni a maga portáján.

Szép felesége volt neki, — szép két kis
 gyermeke, egyik szőke, másik barna, egyik
 fiu, a másik leányka — szerette őket Isten-
 igazában. Munkásnépet, udvarcselédjeit ere-
 jükön túl soha sem terhelte, a miye volt, azt
 atyafiságával, barátaival, ismerőseivel jobban,
 rosszban megosztotta.

Aldotta is, szerette is mind az egész vi-
 dék és szerény nemesi kuriája a maga ősi
 egyszerűségében fakó falaival, mohos teté-
 jével mindenkor nyitva állott minden haza-
 finak.

Hanem azért mégis igen-igen nagy szálla
 volt nemzetes Seres Mihály uram valakinek
 a szemében.

Ez a valaki pedig hatalmas ur volt, a ki
 nem tűrt ellentmondást, a ki a mit kívánt,
 ha nem kapta jószerével, elvitte erőszakkal.
 Olyan volt akkor régen a világ sorsa, hogy
 a gazdag, főnemes urak egész kis világot
 formáltak a maguk jószágain. Uralkodtak
 zsarnok módra, keményfalu váraikból ki-
 szegezve az ágyukat, nem féltek senkitől,
 sem a király parancsától, sem a nép átká-
 tól. Azt akarták, hogy valamin a fűszál
 meghajlik a lábaik alatt, úgy hajtsanak tér-
 det-fejet előttük a vidék lakosai, — hordják
 magtáraikba termésüket váltásúgal. Alázato-
 san, szó nélkül türjék, ha vadászat közben
 letaposják vetéseiket, mulatságból felper-
 zselik viskóikat.

Igaz, voltak közöttük dicső hazafiak, a
 kik életüket és vagyonukat a hazának szent-
 tették, a kik ha ragyogtak, csak annak örül-
 tek, hogy ragyogásuk fényt vet a nemzetre!

Ezek, ha béke volt, a király oldalán tűn-
 dőklő fegyverzetben, kincsekkel ékesen, —
 böles tanácsaikkal, személyük hatalmával
 és családjuk nagy erejével a hazát szolgál-
 ták, ha pedig vihart, veszedelmet jelentett
 az országban körülhordozott véres kard, —
 maguk álltak a zászló alá, — vitéz seregeik
 élére, győztek vagy meghaltak vitézül

De voltak ám olyanok is, a kik nagy ne-
 vük varázsát arra használták fel, hogy vad
 önzéssel, kapzsi irigységgel a gyöngébbeket
 s gyámoltalanokat kizsákmányolják. Ezek
 közé tartozott gáborfalvi Gáborffy Dénes
 uram őnagysága is, — a kinek olyan nagy
 szálla volt a szemében nemzetes Seres Mi-
 hály uram nyakassága.

Mert hát a Gáborffyak — ország-világ

tudja — mindig első voltak a nagyok közt
 s s minekutánna Dénes ur valahol az Al-
 földön jókora kinszet összehalászott a zava-
 rosból, feljött a Vág mentén fekvő ősi fész-
 kébe, a nagy gáborfalvi várba, egyrészt, —
 hogy a portyázó török csapatok elől biztos
 helyre zárkozzék, másrészt hogy a vidék la-
 kosságát, jobbágy népét biztos helyről zsa-
 rollhassa, üldözhesse.

És ezzel a mindenható urral merészelt
 Seres Mihály uram dacolni.

A Seres Mihály uram háza, telke, jó-
 szága ugyanis — kellő közepébe bele volt
 ékelve a nagy Gáborffy dominiumnak. Mi-
 kor Gáborffy Dénes uram őnagysága csat-
 lósaival, lovasaival, vadász- és udvar-cseléd
 népével felköltözött a vágparti várba, szer-
 nyen szemet szurt neki mindjárt, hogy az ő
 vadaskertje tövében idegen emberek, hozzá
 még egy jámbor kurtanemes tanyája, a gub-
 baszkodjék. Nosza nyomban meg is üzenté
 Seres Mihály uramnak, — hogy rövid időn
 hordja el a házat, mert különben meggyü-
 lik a baja.

Nagyot bántott erre Seres Mihály uram.
 Már hogy ő hordja el a házat a saját ősi
 portájáról! Bolond ember a nagyságos ur ő
 kegyelme, tisztán látszik. Azt üzenté neki
 vissza, hogy nagyon mély annak a háznak
 a fundamentuma!

Gáborffy uram csak elnyelte. Hanem az-
 tán ha kiment az erdőségbe, ha fönn baran-
 golt a hegyen, kopókkal és solymárokkal
 törtette a kizaklatott vad nyomán, minde-
 nütt a birtokai közé nyult, mint egy kiöl-
 tött, csufolódo hosszú nyelv, a Seres Mihály
 uram keskeny földeskeje. Ő kegyelme nem

döntse el már legalább a hét osztályu polgári iskolák régóta vajudo kérdését, és szabadítsa ki első sorban az ujbpesti polgári fiiskolát abból a zsákutezából, amelybe az — a többi négy osztályu és hat osztályu polgári iskolák — növendékeivel együtt — jutott és emelje föl arra a magaslatra, amelyen polgári iskolánk tanulói nemcsak az egyévi önkéntességre, hanem mindazon pályákra is jogosultságot nyernek, amely pályák egyetemi képesítést nem kívánnak.

Ha pedig községünk illetékes és vezetői férfinak minden lépése és minden fáradozása hajótörést szenvedne a magyar kormány jubiláris szenvedélyének a szikláján: akkor állítson fel a község egy gymnasiumot, fogjon kezét az előjáróság a hitfelekezetekkel, vásárolja meg például a Becze házát gymnasiumnak s a piaristák vagy benczések számára reudháznak és kérje fel az utóbbi hazafias szervezetek bármelyikének rendtagjait tanároknak s bizza meg őket a gymnasium szervezésével, de ne töltsék tovább se a község lakossága se az előjáróság, hogy a székestőváros középiskolájából azzal a fölirattal utasítsák vissza tanulni vágyó gyermekeinket: „Ujbpestiek nem vétettek föl!”

Brankovics György.

Iskolai értesítő.

Az ujbpesti állami polgári fiiskola ez ideig értesítője, melyet Greizinger István igazgató szerkesztett, öröndetes adatokat tartalmaz e hat év óta fennálló intézet haladásáról és rohamos fejlődéséről. Az értesítő első cikkében Linter János „Az élet és a polgári iskolák” cím alatt részletes tájékozást nyújt a szülőknek arról, hogy a polgári iskola 4. osztályát végzett tanuló, mely pályákra léphet és e pályákon mily anyagi sikereket érhet el.

E tájékoztatás jó gondolat volt, mert bizony még ma is a szülők nagy része azt hiszi, hogy a tanuló a polgári iskola négy osztályát hiába végzi.

E bevezető cikk után Greizinger István igazgató számol be az egész tanévről. Az érdekes adatokból kiemeljük a következő-

ket: Az intézetnek volt 334 rendes- és 43 magántanulója. Az első három osztály dacára annak, hogy a beiratkozásnál a nem ujbpesti lakosok gyermekei s a később jelentkezők nagy részt elutasítottak párhuzamos osztályokkal bírt. Szorgalomra nézve a rendes tanulók közül 13 kitűnő, 25 jeles, 108 jó, 107 elégséges, 79 elégtelen, osztályzatot kapott, az utóbbiak közül pedig 60 javításra, s 19 osztály-ismétlésre utasított, vagyis felsőbb osztályba léphet 79% javíthat 15%, és csak 6% utasítottik osztály-ismétlésre, ami igen kedvező eredmény. — A tanári kar az év folyamán 10 ellenőrző-, 2 módszerezés- és 25 adminisztratív ügyeket intéző ülést tartott. Betegség, járványtól az iskola növendékei megvalának kimélve. A tanárok történelmi, növény, állat, ásvány és földrajzi ismeretek gyarapítása céljából kirándulásokat rendeztek a növendékekkel. Az intézet megünnepeelt minden hazafias és nemzeti ünnepélyt. Az iskola fenntartásához Ujbpesti községe 2400 koronával járult s az állam 138 tanulót részesített tandíjmentességben. A növendékek az éhező és fázó gyermekek segélyezésére 30 koronát gyűjtöttek. Az ifjuság könyvtára 530- s a tanári könyvtár 180 kötetből áll. A gyorsírást 40 növendék tanulta, a slójdtanfolyamban 70 növendék vett részt. Ezek közül 20 kartonmunkát, 20 lamunkát és 30 mintázást tanult. A tanév június hó 24-én zárattott be, amidőn a növendékek ének és szavallatai után Dr. Kovács Nagy Lajos iskola gondnoksági tag s Greizinger István igazgató szívre ható beszédekkel intéztek a tanulókhöz s különösen azokhoz, kik az intézettől bucsut vesznek.

Az intézet kitűnő tanulói valának.

Az első osztályban: Herezfeld Jenő, Mauks János, Frank Győző, Zehrer József.

A második osztályban: Benkő Gyula, Bodnár Gyula, Thaisz Kálmán, Hilbert József, Ulrich Rezső.

A harmadik osztályban: Baleza János, Schmidt János, Weszter Gyula.

A negyedik osztályban: Weisz Arnold.

Jutalmakat kaptak szorgalom és jó magaviseletért:

Herezfeld Jenő, Mauks János, Weszelák Sándor, Tiroly József, Matisz Antal, Fischer Ödön, Vaniesek Lajos, Nagy Sándor, Frank

Győző, Zehrer József, Konkoly Lajos, Nemeth József I-ső osztály tanulók; Benkő Gyula, Bodnár Gyula, Thaisz Kálmán, Földes Ferencz, Steiner István, Tibolya István, Tóth Sándor, Hilbert József, Ulrich Rezső II-od oszt. tanulók; Baleza János, Schmidt János, Weszter Gyula III-ad oszt. tanulók; végül Weisz Arnold, Gáspárek József, Orbán Antal, Szilasi József és Singer Miksa IV-ed oszt. tanulók.

Gyorsírásban kifejtett nagy szorgalomért: Nagy Sándor (I. oszt.), Singer Miksa (IV. oszt.).

És ezzel befejeztük az ujbpesti állami polgári fiiskola értesítőjének az ismertetését, nem hallgathatjuk el azonban még azon óhajunkat, vajha sikerülne az iskola igazgatójának a közoktatásügyi kormányt meggyőzni arról, hogy az iskola kibővítése, újabb párhuzamos osztályok felállítására és az V ik osztálynak megnyitására nemcsak elodázhatatlanul szükséges, hanem égető életkérdés, amelyel mai vezérezikünkben is foglalkozunk.

Az ujbpesti zeneművelő egyesület (Conservatorium) igazgatója Seppmann Emil az intézet kilencedik évfolyamáról számol be az ideig értesítőjében, mely szerint az intézetnek összesen 77 növendéke volt a múlt évben. Ezek közül 7 tandíjmentes és 1 feltandíjmentes volt. A növendékek négy hangversenyen mutatták be haladásukat s ezeken kívül még négy házi s egy rendkívüli hangversenyt rendezett az intézet. A zongoratanzsaknak 36, a hegedűtanzsaknak 26, a gordonkatanzaknak 3, a czimbalomtanzsaknak 6, a zene elméleti tanzsaknak 15, az összhangzattanzaknak 4, a magánéneknek 2, a karéneknek 15 növendéke volt. Kitűnőek valának az előkészítő osztályban: Egyennessy Etelka, Hlavács Gizella, Sitter Ilonka, Ernszt Aladár, Mühlrad Jakab. Az első osztályban: Szőnyi Gabriella, Troján Elza. A második osztályban: Fuchs Margit, Waldhauser Vilma, Solárecz Oszkár, Weisz József, Oravecz Ferencz. A harmadik osztályban: László Mariska, Sonnenfeld Lili, Rosenfeld József, Pagács Oszkár. A negyedik osztályban: Koppa Irén, Villányi Irén, Polifka Juliska. Az ötödik osztályban: Gottlieb Aranka, Stadler Vilma. A hatodik osztályban: Schmidt Terka, Kager Jolán. A beiratkozott növendékek közül a tanév folyamán kimaradt 3. Az év végén nem vizsgázott: 6 növendék. Az intézet a tanévet növendék-hangversenyyel zárta be, melyről napi híreink között emlékezzünk meg. A jövő évi beiratások szeptember elsején kezdődnek.

HIREK.

Beniczky Lajos alispán egészségének helyre állítása céljából a pestmegyei Margit-ligetre ment, ahol, amint értesülünk, a határozott javulás útján van. Reméljük, hogy rövid idő múlva ismét a megye élén láthatjuk.

Pénztárvizsgálat. A község előjárósága, nevezetesen Lindt János bíró, Berényi Antal segédjegyző, Winternitz Gyula, Kárpáthy István, Barta Mór előjárósági tag f. hó 3-án pénztárvizsgálatot tartott s ez alkalommal mindent rendben talált.

Számadások felülvizsgálata. Szalay járási számvevő f. hó 3-án megkezdte az 1898-ik évi községi számadások felülvizsgálatát. A felülvizsgálat — tekintettel az anyag tömegére — meglehetősen hosszú ideig fog tartani.

Mernök kiküldés. Náday Antal főmérnök szabadságra menvén, az államépítészeti hivatal az új községvázi építési vezetőséghez Virág Andor kir. főmérnököt küldte ki.

Építési engedély. Ivánka Pál járási főszolgabíró m. hó 3-án helyszíni szemlét tartott azon a területen, amelyen „Az egyesült villamossági részvénytársaság”-gyár telepét szándékozik felépíteni. Az építési engedélyt a főszolgabíró, a helyszíni szemle után, azonnal megadta s a részvénytársaság építési vállalkozója a Wellisch Sándor és Gyula ezég az építkezéshez már hozzá is fogott. Ennek kapasan örömmel adjuk hírül, hogy Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő közbenjárása folytán, az építkezést el-

léphetett át egyenesen a maga jószágára, — meg kellett kerülni a Se es Mihály rongyos, vékony földesekét.

No, de ez már több volt az elégnél! Mivelhogy azonban Gáborffy uram éles szemével egy tékintetre meglátta, hogy a kurta nemessell fenyegetés árán nem boldogul, — hát alkura fogta a dolgot.

Igért a házáért egy falut, a földjeért fél vármegyét, de bizony nem sokra ment vele.

Egy tenyérnyi föld, egy kis ház, hát nem elég ez egy boldog embernek?

Seres Mihály uram pedig boldog ember volt. Ha kitekintett a kertjébe, ott rózsák, bokrok biztatták új tavasszal, ha rávetette szemét a vén tölgyesre, annak alján, szikla tövében apja, anyja, ősei sírhantja emlékeztette a multra. Ha bement az alacsony, kis ablakos, szűk szobába, ott felesége, két szép piczi gyermeke mosolygott rá... Nem, nem válik meg ettől a háztól soha! A világ minden kincse kevés, — hogy megvehesse az ő boldogságát az ő emlékeit...

Egyet fordult, kiment a ház elé és odamondta a hirtelő esatlósnak keményen: — hadd tudja meg az a gógós, telhetetlen ura, hogy az ő nagy hatalma nem ér idáig.

— A Seres Mihály nemesi kurája nem eladó!

Hajh! be piros is lett erre a nagy szóra a kegyelmes nagyságos ur arca! Mintha paprikába mártották volna, felpattant; megforgatta esont vasökleit, aztán egy hangot sem ejtve, visszadől az imeres zsölléjébe és fenekéig kihajtja a nagy boros kupát. Zimankós, fogesikorgató zivataros nap volt. Minden élő meleg buvhelyre húzódott.

Vasárnap volt. Füstöltek a kémények, rokka mellett egymáshoz simulva multak regéin merengett a háznép... Gáborffy Dénes uram ő kegyelme, hajrá! csak kiverte minden ebét, minden inasát, minden legényét s föl, föl! nyakába vette a hófúvásba takart zord hegyeket. Napestig künn kőborított, szásszorosan visszaverte vadásztüskéit a kopár bérez; a Vág zajló jege a viharban, szélben reesegett, zugott, hullámozott; míg a nyivó kutyák s a megsebzett vadak panaszos nyögése tompa morajjá olvadt a természet dühöngő elem-esatájában.

S bent a kis szobában ezalatt a szent vasárnapot ünnepele a boldog család. Oszszeteszi kaesóját a két gyönyörű gyermek, drága urára hajlik a mosolygó menyecske.

S egyszerre megesörren az ablak, betaszítják az ajtót, fűtyülve rohan be a szél és durva vasvillás, esákányos szolgák ragadják meg a férjet, az anyát és a gyermekeket. — Kivonszolják őket a ház elé, tizen-huszan neki rohannak az öreg falaknak, lerombolják a mohos viskót a gazda szemeláttára. Aztán a romokból hirtelen tutajt tákolnak össze, ráeresztik a zajló Vágra, oda huzozolják a kis családot s mélyen belökik a rozoga tákolmányt a reesegető jégdarabok közé.

*

A szél süvít, a gyermekek síkoltoznak, a férj ordít fájdalomában, az asszony szivszag-gató bánattal zokog...

Viszi a bős hullám a gyöngye tutajt, dobálja, ragadja... s a metsző szélben éles lahótává tördelve utánuk üvölt a zsarnok Gáborffy Dénes gunyos kaeczagása...

vállaló cég egyik tagja Wellisch Gyula azon határozott kijelentést és ígéretet tette, hogy az építkezésnél 500 újpesti munkást fog alkalmazni s amit csak lehet, újpesti fuvarosokkal és iparosokkal fog végeztetni. Ezzel figyelmeztetjük tehát mindazokat, kik dolgozni, fuvarozni s az építkezésnél munkát vállalni akarnak: jelentkezzenek mielőbb a fentnevezett vállalkozó cégnél, nehogy Wolfner Tivadar országgyűlési képviselőnk fáradozása s a munkások, iparosok iránti jóindulata gondoskodása, a késedelmes jelentkezés következtében, kárba vesszen.

— **Újabb közmunkák.** Az egyesült villamosági gyár építéséből kifolyó közmunkák, nevezetesen járda- és esatornaépítés rögtön fogantatba fognak az előjáróság részéről véteni, mihelyt azt az építkezés lehetővé teszi és így keresethiányban szenvedő munkásaink még ez év folyamán ez irányban is munkához fognak jutni.

— **Az építkezés fellendülése.** Újpest fejlődésére nézve öröndetes jelenség, hogy több rendbeli magánépítkezésen kívül gróf Károlyi Sándor is egy igen szép egy emeletes nyers homlakzatu uradalmi házat épít a József-utczában. Kőműves iparosaink, akik közül már is számosan gyalog indultak Bécsbe munkát keresni, bizonyára öröndeni fognak ennek a hírek.

— **Halász Ferencz ünneplése.** A magyar állami elemi tanítók fényesen ünnepelték meg f. évi június hó 30-án Halász Ferencz miniszteri osztálytanácsosnak az állami elemi iskolák miniszteri ügyosztálya vezetőjének harmincz éves tanfelügyelői jubileumát. Budapest környékéről az állami iskolák tanítói- és tanítónői szinte teljes számban jelentek meg az ünnepelt tiszteletére. Az ország távolabb részéből pedig kisebb-nagyobb küldöttségek képviselték a megyei tanító-testületeket, felsőbb iskolák tanár-egyesületeit és a felekezeti tanítókat. Nines oly vidéke az országnak a honnét legalább üdvözlő távirat ne érkezett volna a jubiléshoz, akít a Budapest környéki állami elemi iskolák nevében Józsa Dániel újpesti igazgató tanító üdvözölt, egy díszes emlékkönyvet nyújtván át neki. A tiszteigő küldöttségek között ott volt Újpest község előjárósága is, amelynek nevében Zsoldos János közig. jegyző tolmácsolta a község nagyrabszólását és jókívánatait. A küldöttségben részt vettek, Zsoldos János jegyzőn kívül, Lindt János bíró, Mády Lajos, Kárpáthy István, Ladányi Zsigmond s dr. Héderváry Ernő. Az ünnep fényét a székesfővárosi Vigadóban, Zsilinszky Mihály államtitkár, Molnár Viktor miniszteri tanácsos jelenléte emelte. A küldöttségek üdvözlése s az üdvözlő táviratok felolvasása után lakoma következett, melyen mintegy kétszázan vettek részt s az újpesti tanfériak közül Szentgyörgyi Alajos; Halász Ferenczre, Kiss Béla; Halász Ferenczre s Földes Károly; Péterffy Sándorra emelte poharát. Az ünnepelt tanítóság a késő délutáni órákig együtt maradt.

— **A község ház építő-bizottsága** f. hó 5-én d. u. 5 órakor ülést tart, melynek következő a tárgyai: 1. Jelentéstétel a község ház befejeztéig előálló összes építési költségekről. 2. Az építés vezetőség előterjesztése a múlt ülés óta előállott s a költségvetés keretében nem foglalt munkálatokról. 3. Az építés vezetőség előterjesztése az elrendelt fogház építés ügyében. 4. Határozathozatal a község ház belső berendezésének tárgyában. 5. Határozathozatal a község ház körül teljesítendő esatornázás és gyalogjáró tárgyában. 6. Az albizottság jelentése az üzlethelyiségek bérbeadásáról. 7. Az üzlethelyiség padozatának megváltoztatására vonatkozó intézkedés.

— **Egyenjoguságot az uszodában.** A nők egyenjogúsága már az uszoda használatánál is részt követel. Lapunk egyik bájosa és a szépnemhez tartozó olvasója ugyanis nem tartja a jog, törvény és igazság korszakában helyesnek azt, hogy ők az újpesti uszodát csakis délelőtt s akkor is csak 8-12-ig használhatják, míg az urak úgy reggel mint délután teljesen korlátlanul és fesztellenül áldozhatnak Neptun istennek. Ezért az volna a kívánságuk, vajha az „Újpesti uszodatársaság” intézői ezen sérelmes panaszukat megszívlelnék és a délutánból is kiszakítanának egy bizonyos időt — mondjuk 3-5 óráig, amikor az urak ugyis az irodákban dolgoznak, vagy a kávéházakban mulatnak

— a nőknek az uszoda használatára. Ezen felszólalást mi is méltányosnak és a társaság részéről megszívlelendőnek tartjuk.

— **A község millenáris jutalmát** (50 korona) Kárpáthy István, az iparos tanoncziskola bizottságának elnöke f. é. július hó 1-én adta át Esztergályos Ferencz asztalos-tanoncznak az előjáróság színe előtt a község házán. A kitüntetésre érdemes ifju meghattottan köszönte meg a jutalmat azon ígérettel, hogy teljes életében igyekezni fog e községnek díszére válni.

— **Templomszentelés.** Nagy és fényes ünnepe volt Rákos-Palotának f. é. július hó 1-én. Ekkor szentelte fel ugyanis Jung János váci felsz. püspök a díszes római katolikus templomot, amelyben ő mondotta az első szent misét s Wolaffka Nándor dr. címzetes püspök tartotta az első szentbeszédet. A templomot zsufolóság megtöltötte Rákos-Palota közönsége s mindenki áhítatos figyelemmel kísérte a felszentelés egyes mozzanatait és a gyönyörű zenés misét, melyben az újpesti Conservatorium énekkara díszreteresen működött közre. Felszentelés után a bérmálás szentsége osztott ki, amelyben körülbelül 500-an részesültek. A felszentelt templomnak kapuzatán, melynek felirata: „Magasztalja én lelmem az Urat!” ezután mindenki azzal a meggyőződéssel léphet át, hogy az Isten és a Megváltó trónusáig emelkedhetik s üdvöt lelhet oltárájánál a lelke.

— **A mogyoródi tüzkárosultak javára** a község előjáróságának kimutatása szerint a következő adományok folytak be: 1. Wolfner Tivadar országgy. képviselő ur adománya 400 kor. 2. Csömör község adománya 100 kor. 3. Örökös János mogyoródi lakos adománya 10 kor. 4. Mogyoródi tankötelesek gyűjtéséből 18 kor. 5. Albert József mogyoródi lakos adománya 2 kor. 6. Weisz Jakabné mogyoródi lakos adománya 20 kor. 7. Seneg János budakeszi 6 kor. 8. Pestvármegye 600 kor. 9. Csömör községtől gyűjtés folytán 475 kor. 84 fill. 10. Speidler N. eszmőri lakostól 10 kor. 11. Bazsó Ferencz és Pálóssy János urak, pesti lakosok gyűjtése 75 kor. 12. Rákos-Palota község gyűjtéséből 221 kor. 50 fill. 13. Czinkota község gyűjtéséből 200 kor. 14. H. Schleisz József, mogyoródi lakos adom. 20 kor. 15. „Budapest” című napilap szerkesztősége 9 kor. 16. Főszolgabíró urtól 3 kor. 17. Ó Felsége adománya 3000 kor. 18. „Jószív”-egyesülettől 800 kor. Összes eredmény 1900. jun 20-án 5970 kor. 34 fill.

— **Az újpesti „Haladás” football-club** most vasárnap, f. évi július hó 1-én alakult meg. A tisztikarba a következők választottak: Elnök: Fuchs Rudolf. Alelnök: Pollaések Géza. Titkár: Wachtl Emil. Pénztárnok: Tresz Odón. Ellenőr: Donáth Sándor. II. od. ellenőr: Deutsch Mór. Kapitány: Tresz Sándor. Választmányi tagok: Ritter Jenő, Dluhy János, Komlós Mihály, Löffler József, Weisz Géza és Preszler Ernő.

— **Evangelikus vallastanárok értekezése.** Az ág. hitv. evangelikus vallastanárok f. hó 2-án Horváth Sándor budapesti és Geduly Lajos újpesti lelkész és hitoktató elnöklésével értekezlet tartottak a bpesti Deákterti gymnasium tanácskozási termében. Az értekezleten az evangelikus vallastanárok testületé alakultak. Az értekezlet további tárgyát a vallastanítás terve s a vallastani könyvek kérdése képezte. Mind a két irányban érdemleges határozatok hoztak.

— **Családias estély.** Az „Újpesti Dalkör” f. hó 8-án családias estélyt rendez a Lorberbeek-féle vendéglő kertj helyiségeiben. Ez az első díszreteres lépés, az új elnök Ugró Gyula vezetése alatt, az összetartás, az összhang s a kedélyesség ápolására, ami bizonyára sikerülni is fog.

— **Az evangelikusok nyári táncvígalmá.** Utolsónak maradt, de hisszük erkölcsi és anyagi siker tekintetében első lesz az „Újpesti Ag. Hitv. Evangelikus Egyház” javára rendezendő nyári táncvígalom, amely f. é. július hó 7-én tartatik meg a rákos-palotai parkvendéglő helyiségeiben. A rendezőség nagyban buzgólkodik a táncvígalom érdekében, melynek személyjegyei csak 1 koronába kerülnek, amely koronát Újpesten senki sem szokott megtagadni azon egyháztól, amely önjerejéből tartja fenn magát s híveinek esekély száma daczára évről-évre fejlődik, halad és gyarapodik. Az intelligens családoknak s a tánc kedvelő fiataloknak

az evangelikusok táncmulatsága szokott az utolsó nyári találkozója lenni, amely után hűvösebb égalj alá menekül akinek lehet s az árnyékos szobát el nem hagyja, akinek nem — muszáj! A farsangig tartó szünórát megelőzőleg reméljük, hogy Újpest- és vidékének mindkét nembeli ifjusága s azok jó papái és mamái mind eljönnek az evangelikusok szombatnyári mulatságára, amelynek „Egyszerűség és Kedélyesség!” a jelszava s amely este 8 órakor kezdődik. Jegyek és a táncvígalom napján esti 6 órától a pénztárnál is kaphatók, ahol az egyház barátjaitól a felülfizetések is köszönettel fogadtatnak.

— **Temetés.** Salgó Miksa az öngyilkossá lett építési vállalkozónak földi maradványait a család haza hozatta s f. é. július hó 1-én d. e. 11 órakor az elhunyt barátainak, ismerőseinek s munkásainak nagy részvete mellett a helybeli izr. sirkertbe kísérte, ahol örök álmát alussza.

— **A hirdetési bélyeg vége.** Július hó 1-én kellemes napra ébredt Magyarország hirdető közönsége. Július 1-én ugyanis megszűnt a hirdetési bélyeg, más szóval: nem kell azt a 60 filléres adót megfizetniök, azoknak, akik az újságokban nevével és címükkel ellátott hirdetést közölnek és így a 60 filléres teher alól fölszabadulván, csak azon díj fizetendő a hirdetésekért, melyet a lapok kiadó hivatalai állapítottak meg. Az új rend életbeléptetését bizonyára örömmel fogadja a hirdető közönség.

— **Halálozas.** A múlt héten gyászlobogó hirdette a község házán, hogy az előjáróságnak gyásza van. Egermann Antal községi képviselő, f. é. június hó 27-én esti 10 órakor hosszas szenvedés után életének 64-ik évében jobblétre szenderült. Elhunytáról az előjáróság külön gyászjelentést is adott ki. Hült tetemeit június hó 29-én délután 5 órakor kísérték nagy részvétellel az örök nyugalom helyére.

— **Az újpesti zeneművelő egyesület (Conservatorium)** növendékhangversenyei múlt hó 28. és 29-én folytak le. A termetet zsufolóság megtöltötték a közreműködők szülői, rokonai és a hangverseny iránt érdeklődő közönség, kik egyik estén sem fukarkodtak az elismerő tapsokkal s bőségesen jutalmazták azokkal a szereplőket. Meg is érdemelték. A hangversenyzők nagybárá a jelesebb növendékek sorából kerültek ki, kikről már a vizsgák alkalmából elismerően emlékeztünk meg, s kiket ha ez alkalommal is díszreterrel illetünk, csakis érdemeiknek adózunk. Szép tiszta és összevágó volt a növendékek énekkara Győry Margit tanárnő vezetése alatt, mint bevezetője a hangversenynek. A két s többszólamu dalok hibátlanul, kifejezésteljesen, de — tegyük hozzá — kezdetben kissé félénken, fél hanggal adattak elő; későbbben már a karok erőteljesebben hangzóttak, s így nagyobb tetszésben is részesültek. — A zongorán Gottlieb Aranka, Weszter Berta, Kager Jolán, Vuskits Ilonka, Schmidt Terka és Stadler Vilma arattak bőséges tapsokat, Polifka Juliskát pedig valóságos tapsvihar jutalmazta, mi fokozottan megisméltődött, midőn tanárnőjével: Effenberger Ilona kisasszonnyal Mozart török indulóját adták elő művészi bravourral két zongorán. Jól sikerült Haydn zongorahármasa, melyet Schmidt Terka zongorán, Solarez Oszkár hegedűn és Grossmann Géza gordonkán adtak elő; ugyszintén Mohr: „Rondo brillante”-ja két zongorán Kager Jolán és Stadler Vilma által előadva és a Schubert négykezes „Abránd”-ja melyet Vuskits Ilonka és Schmidt Terka játsztak kitünően. A hegedűn kiváltak értelmes játékukkal Nádaskay Feri, Rosenfeld József, Weisz József és az igen tehetséges Solarez Oszkár. Biztató a sikere volt a gordonkán Hyros Viktornak. Kedvesen, bár kissé elfogultan és takarékoskodó hanggal énekelte Nádaskay Valeria néhány esimos dalt, mit a hallgatóság sürű tappsal honorált. A növendékhangversenyekkel lezárult a Conservatorium 1899-1900. iskolai éve, mely a tanítás terén az egyesület komoly hivatásának megfelelő, minden tekintetben kitünő eredményeivel befejezést.

— **Az újpesti zeneművelő egyesület** június hó 30-án tartotta meg nyári táncmulatságát a rákos-palotai parkvendéglőben. Jól esik ez alkalommal arról adni hírt, hogy a mulatság kitünően sikerült. Már a mulatság előtti napokban észrevettük, hogy az érdeklődés

a mulatság iránt szokatlanul élénk és a mennyiben az idő is megemberelte magát, előre is megjósolhattuk volna a szép sikert. Az egyesület élén álló férfiak, úgymint dr. Nádaskay Béla elnök, Adamis Lajos és dr. Troján Alajos alelnökök, Boldog Kálmán titkár, Vuskits József pénztárnok, Tárnok Márton ellenőr, Erkel Gyula főzeneigazgató Seymann Emil igazgató és Sonnenfeld Adolf háznagy fáradozása ezuttal nem volt hiába való. Az alább felsorolt névsor számol be arról, hogy hány pár táncolt a végig az éjjelt a késő reggeli órákig. Dicsérettel kell megemlékeznünk az „Ujpesti Dalkör”-ről, mely szívesen engedve az egyesület meghívásának Ugró Gyula elnök élén szintén megjelent és Erkel Bandi dirigálása mellett több dalt énekelt a közönség zajos tapsai közt. A mulatságon jelen volt hölgyek névsora a következő:

Dr. Adamis Lajosné, Antony Istvánné, Aczél Béláné, Arensdorff Richardné, Andrassy Albinné, Arky Mihályné, Balázs Józsefné, Balló Mátyásné, Bereczk Odónné, Bubics Zsigmondné, Brüll Józsefné, Boross Vilmosné, Boross Alajosné, Bruics Jánosné, Csepesányi Béláné, Czipauer Jánosné, Cartensen Miklósné, Dugovitzky Agostonné, dr. Elsner Simonné, Eisenstädter Mórné, Fekete Geróné, Feisinger Antalné, Farkas Istvánné, Fukász Györgyné, Gottlieb Adolfné, Hauszmann Béláné, Hajdu Jánosné, Holzschuster Antalné, Hász Ferenczné, Kárpáti Jánosné, Kovács Lászlóné, Koppay Józsefné, Káger Jánosné, Kántor Nándorné, Kumsay Ferenczné, Kiss Jánosné, Káldy Gyuláné, Kahamer Gyuláné, Liszt Antalné, Lukácsovites Gyuláné, Lorbersbeck Kálmánné, Mády Lajosné, Müller Ernőné, Miess Alfrédné, dr. Nádaskay Béláné, Nadas Sándorné, Neszvadoba Józsefné, Ováry Lipótné, Preisz Mórné, Pluha Istvánné, Radnay Manóné, Stadler Mihályné, Szabó Jenőné, Samal Józsefné, Sidó Józsefné, Strausz Mórné, Steiner Gyuláné, Sisovits Zsigmondné, Solárecz Józsefné, dr. Troján Alajosné, Tárnok Mártonné, Vodicska Jenőné, Visy Antalné, Wekler Gusztávné, Wickler Jánosné, Ugró Gyuláné és Zsoldos Jánosné asszonyok.

Antony Magda, Antony Sárika, Adamis Mariska, Arensdorff Frida, Arensdorff Ilona, Arensdorff Mariska, Andrassy Ilona, Andrassy Irén, Boldog Margit, Boross Margit, Bachmann Kornélia, Balázs Vilmos, Ballo Zelma, Ballo Mariska, Boross Ilona, Brüll Margit, Csepesányi Berta, Csepesányi Sárika, Csanik Józsa, Czipauer Juliska, Dugovitzky Stefánia, Eisenstädter Róza, Eisenstädter Hermína, Eschenbach Anna, Erkel Mariska, Erkel Sárika, Erkel Rózsika, Elsner Etelka, Elsner Ella, Feisinger Etelka, Farkas Elsa, Fukász Teréz, Frank Vilma, Győri Margit, Horváth Matild, Horváth Adel, Hajdu Ilona, Holzschuster Irma, Holzschuster Margit, Koppa Irén, Kántor Lujza, Kántor Elvira, Káger Jolán, Káger Fany, Kumsay Ilona, Kovács Ida, Kovács Margit, Káldy Etelka, Kersch Etus, Kreisz Franziska, Lorbersbeck Luiza, Lorbersbeck Róza, Liszt Ilona, Landár Vanda, Landár Klementina, Mády Vilma, Münszter Gusztó, Nádaskay Valeria, Neubert Aranka, Janovites Ida, Ország Irma, Prokopovitch Vilma, Preisz Gabriella, Preisz Berta, Pluhai Mariska, Pohl Emma, Radnay Jenny, Riszner Jolán, Szabó Blanka, Sisovits Sárika, Strausz Elza, Strausz Jenny, Schotolla Rózsika, Schotolla Irma, Samal Irma, Samal Margit, Stadler Vilma, Stadler Irén, Schön Ilona, Steiger Aranka, Treffer Anna, Valentiny Gizike, Veszter Berta, Veszter Irén, Vuskites Ilona, Visi Ida, Visi Margit, Varga Rózsika, Varga Idus, Ugró Amália és Zsoldos Sárika kisasszonyok.

— **Nyilvános köszönet.** Az ujpesti áll. polg. fiúiskola kiváló tanulóinak megjutalmazásához hozzájárultak: Wolfner Gyula és Társa gyártulajdonosok 40 koronával, Wolfner Tivadar orsz. képviselő 20 koronával, Mauthner Testvérek és Társaik gyártulajdonosok 20 koronával, „Ujpesti Takarékpénztár” 10 koronával, „Ujpesti Ált. Öngazdálkodó-Egyesület” 10 koronával, „Ujpesti Keresk. és Iparbank” 10 koronával, Egyedi Lajos gyártulajdonos 10 koronával, „Ujpestvidéki Takarékpénztár” 5 koronával, Lampel R. Vodianer F. és Társaik 5 drb. könyvvel. Fogadják a nemes szívű adakozók

ez után is hálás köszönetemet. Greizinger István, igazgató.

— **Előjegyzés a női kereskedelmi tanfolyamra.** A tervezett ujpesti női kereskedelmi tanfolyam szervezésének engedélyezése csak az esetben remélhető, ha elegendő számú növendék jelentkezik. — Az előjegyzések f. hó 9. és 10-én d. e. 8—12-ig, az áll. polg. leányiskola igazgatósági irodájában eszközöltek. Az illető szülők és növendékek saját érdeke úgy kívánja, hogy a jelentkezési határidőt el ne mulasszák. *Scherer Gyula* igazgató.

— **Előjárósági választás Gödöllőn.** Gödöllő már szerencsésen átesett az előjárósági választás izgatottságain. Megválasztott bírónak: Miskay Adám, törvénybíróvá: Basa István, közgyámmá: Hejk István, város-gazdává: Gyulay Mihály, esküdtekké: Pintér István, Neszveda Antal, Teér György, Matuz István, Lánkó Samu, Nánásy István, Nánásy András és Dényés Jónás. A szerencsés választás Gödöllő sorsát oly férfiak kezébe helyezte, kik a közönség javát nemcsak akarják, hanem képesek is előmozdítani.

— **Csillárok.** A község ház építő-bizottsága, midőn a budapesti kereskedelmi- és iparkamarától az új község ház tanásterme számára a kamara dísztermérek berendezését megvette, a csillárok átengedését is kérelmezte. A kereskedelmi és iparkamara most arról értesítette az előjáróságot, hogy a csillárokat (3 darab) hajlandó 500 koronáért átadni. A csillárok gyönyörűek s tanács-termünk díszére fognak szolgálni, ha az építő bizottság a kért összeget megadja.

— **Neprajzi mozgalom.** Az ujpesti állami anyakönyvi hivatalban f. é. június havában 119 születési, 59 halálozási eset jegyeztetett be. Házasságot kötött ugyanott 33 pár.

— **Felülfizetések.** Az „Ujpesti Izr. Nőegylet” által f. é. jún. hó 13-án leányárvaháza javára rendezett júniális tisztán 500 koronát jövedelmezett, amely jövedelemhez igen szép összegekkel járultak hozzá a következő felülfizetők: Wolfner Tivadar 60 kor., Dr. Kálmán Odón 21 kor., „Ujpesti Keresk. és Iparbank” 20 kor., Török Mihály, Wolfner Lajos, Dr. Sámuel Lázárné, „Ujpestvidéki Takarékpénztár”, Wolfner Gyula 10—10 kor., Friedmann Ármán, Erben Samu 9—9 kor., Dr. Venetianer Lajos, Szél Manó 8—8 kor., Dr. Hédervári Sámuel 7 kor., Schreiber Gyula 6 kor., Weisz Mór 5 kor., Stahl Vilmos, Dr. Lichtmann Henrik 4—4 kor., Böhm Henrik 3 kor., Frank Alfred, Róth Adolf, Diekmann Gyula, Friedmann Ede, Deucht Ignáczné, Bauer Samuúé, Deucht Antalné, Weisz Adolfné, Löwy Arminné 2—2 kor., Darvas N., Klein Nathán, Nasser Samu 1—1 kor., kiknek a váromint Feldmann József vendéglősnek a korama helyiségek díjtalan átengedéseért ezuttal lapunk útján is hálás köszönetét nyilvánítja az elnökség.

IRODALOM.

* **Marczai Henrik** kitünő tudósnak szerkesztésében megjelenő *Nagy Képes Világtörténet* IV. kötete hagyta most el a sajtót. A kötet a második nagy résznek, a középkornak első kötete, s a népvándorlás korával és az iszlámmal foglalkozik. A népvándorlás történetét egy jónévi akadémikusunk, az ismert író, Borovszky Sándor dr. írta, széleskörű tanulmányok alapján. Borovszky — mint az Előszóban maga írja — már vagy husz éve foglalkozik a történettudománnyal és pedig különösen a népvándorlás korával. E nagy művében eddig szétszórtan megjelent kisebb tanulmányait is összefoglalja, s a gazdag anyagot áttekinthető módon csoportosítja. Különös előnye a könyvnek kellemes, vonzó stílusa és a sok szép illusztráció, melyek elárastják a 680 oldalnyi könyvet. A szövegek képeken kívül vagy 100 külön melléklet is van benne, a leghíresebb sírleletek, muzeumok őskori emlékei, fontos oklevelek, codexek érdekes lapjainak másolatai stb. Az utóbbiaknál a szöveg latin olvasása és magyar fordítása is ott van hártalapon. Külön is meg kell dicséremünk a ritka szép színes képeket. Minthogy a népvándorlás hullámai mind átesapódtak hazánkban, természetes, hogy a könyv tele van magyar vonatkozással. Goldziher Ignác, a nagy hírű orientalista, ugyane kötetben remek kis esszayt nyújt az iszlámról. E zikk alighanem idegen nyelveken is meg fog jelenni, mert Goldzihernek még minden mun-

káját lefordították angolra és németre. Ebben az essayban pedig széleskörű szakkutatóssainak összefoglalását nyújtja. — A kötet ára diszkótésben csak 8 frt. Kapható — részletfizetésre is — Révai Testvérek Irod. Int. Részvény-társaságnál, (Bpest, Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

SPORT.

Siófokon f. hó 7. és 8-án versenyt rendez az urlovasok szövetségét s miután a nevezések és teherközlések jól sikerültek, igen érdekes sportra van kilátás.

Osszesen hat sik-, négy gát- és két akadályverseny kerül eldöntésre.

A régi pálya egészen át lett alakítva, elipszis alakú. kerülete 2148 méter, befutója pedig a budapesti után a leghosszabb: 640 méter. Az új pályán a legnevezetesebb változás az, hogy a tribünök, melyek eddig a vasut mellett a Balatonnal szemben voltak felállítva s így egész délután oda tüztek a nap perzselő sugarai, a Balaton partjára, (háttal a napnak) lettek helyezve, — továbbá a helyett, hogy mint eddig a lovasoknak balkézre kellett lovagolniuk, ezentúl ez jobb kézre történik.

KIADÓI ÜZENET.

Kencz Fer. urnak. Igaza van: az „Ujpesti II legutóbbi számával megszűnt hirlap lenni és lenni a brochurák közé. Mert alig képzelhető, hogy jó hirlapot lehessen szerkeszteni Ujpesten, amelyiket Ászódon egy javítóintézetben nyomtatnak. Ez minden esetre forduló pont az „Ujpesti Hirlap”-ra nézve, sőt még az is, hogy m gbo ránköztatón sajtóhiba bennhagyásával bosszantja a szerkesztés és a publikumot, mert ennyi sajtóhiba az „Ujpesti Hirlap” eddigi összes számaiban nem volt. egyébként legközelebb visszatérünk.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy a *Deák-utca 105. szám* alatt levő

a „Gólyához”

ezimzett vendéglőt átvettem és azt f. évi június hó 30-án megnyitottam.

Főtörökvésem az leend, hogy *valódi hamisítatlan borok, kitünő hideg és meleg ételek* valamint pontos kiszolgálás által t. vendégeim igényeit minden tekintetben kielégítem.

A n. é. közönség szíves látogatását és b. támogatását kéri

kiváló tisztelettel

Czempa József

vendéglős.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy Rákos-Palota villasor 4—5-ik szám alatt a

koronához

ezimzett vendéglőt átvettem és azt f. évi május hó 12-én

Ráczy József

Bajai 12 tagból álló híres zenekar vezetése mellett *ünnepélyesen* megnyitottam.

Főtörökvésem ezután is csak az leend, hogy *természetes italok, izletes magyar étkek* valamint pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által t. vendégeim igényeit minden tekintetben kielégíteni.

A n. é. közönség b. pártfogását és látogatását kéri tisztelettel

Feldmann József

a „Pannonia” kávéház tulajdonosa.

Szt-István és bajor sör. — Valódi magyar borok. Mérsékelt árak.